

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวจัดเป็นอุตสาหกรรมภาคบริการ (Service Industry) ประเภทหนึ่งที่สามารถทำรายได้หลักให้กับประเทศไทยมาตั้งแต่ พ.ศ. 2525 และมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงอีกหลายประเภท เช่น การขนส่ง โรงแรมและที่พัก ร้านอาหารและภัตตาคาร ธุรกิจนำเที่ยว การค้าขายของที่ระลึก การผลิตสินค้าแกะกรรมและหัตถกรรมต่าง ๆ เป็นต้น (สุดาวรรษ เศษะวิบูลย์. 2543 : 4-5) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศและมุ่งเน้นการสร้างรายได้เป็นสำคัญ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานสถาบันบัณฑิตฯ 2546 : 1) กล่าวคือ การท่องเที่ยวที่ผ่านมามุ่งเน้นการสร้างรายได้มากกว่าเรื่องอื่น ๆ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวคำนึงการเพื่อแสวงหารายได้ของตนเองเป็นสำคัญ ไม่คำนึงถึงผลกระทบอื่น ๆ ที่ตามมา ทำให้สังคมสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย แหล่งท่องเที่ยวทรุดโทรม เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหารื่องความไม่เป็นระเบียบ ความสกปรกของแหล่งท่องเที่ยว การทำลายทัศนียภาพ การสร้างภูมิทัศน์ที่ไม่เหมาะสม การเอารัคเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว การขาดองค์กรของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการท่องเที่ยว เป็นต้น อันเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่มีคุณภาพ ขาดมาตรฐานและไม่ยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลเสียหายต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างรุนแรง สถานการณ์ทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปัจจุบันจึงพบว่า จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในประเทศไทยลดน้อยลงหรือใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านไปสู่ประเทศอื่นเพียงอย่างเดียว รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อวันของนักท่องเที่ยวลดลง มีนักท่องเที่ยวกระจุกอยู่เฉพาะในบางพื้นที่ ทำให้การให้บริการไม่เพียงพอ ในขณะที่พื้นที่อื่น ๆ ไม่มีนักท่องเที่ยวไป มีนักท่องเที่ยวเฉพาะช่วงฤดูกาลใดฤดูกาลหนึ่งเท่านั้น ไม่มีตลอดปี นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจในการบริการหรือถูกเอาไว้อาเปรียจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การบริการไม่มีคุณภาพ เป็นต้น จึงส่งผลให้ภาพโดยรวมของการท่องเที่ยวประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวราคากฎ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ (สมชัย วิเศษมงคลชัย. 2546 : 7-8) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) จึงกำหนดให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติขึ้น ซึ่งมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาคน ชุมชนและสังคม โดยกำหนดเป็นกลยุทธ์การจัดการทรัพยากร้างธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศครอบคลุมทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตระบวนการเรียนรู้ อันเป็นหนทางสู่กระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน (พัชริน ดำรงกิตติกุล. 2546 : 1)

รัฐบาลไทยภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.คร.ทักษิณ ชินวัตร ได้กำหนดให้ ยุติสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกลยุทธ์เชิงรุก เพื่อแก้ปัญหาร่างค่าวัสดุเศรษฐกิจของประเทศไทย โดย กำหนดกรอบนโยบายด้านการท่องเที่ยวไว้ 2 ด้าน คือ การพัฒนาภาคบริการและการส่งเสริมการ ท่องเที่ยว โดยมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เพิ่มความ หลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการ พัฒนาพื้นที่ชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (สำนักงานสภาพัฒนาบ้านราชภัฏ. 2546 : 1)

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยว แหล่งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่อง เที่ยวประวัติศาสตร์และโบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมและอุทยานแห่งชาติ (สำนักงาน เอกอุปการ กรอ. กลุ่มจังหวัดและสำนักงานจังหวัดสงขลา. ม.ป.ป. : 21-22) และแหล่งท่องเที่ยวซึ่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปแหล่งหนึ่ง คือ แหล่งท่องเที่ยวในคำนวณพลด อำเภอสะพิง จังหวัดสงขลา เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง คือ วัดพระโภค หาดทรายริม ฝั่งอ่าวไทย ทะเลสาบสงขลา และมีสินค้าพื้นเมืองซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากดินตลาดโคนด เช่น น้ำตาล โคนด น้ำส้มที่ทำจากน้ำตาลโคนด โดยเฉพาะวัดพระโภค มีวัดถูบชาที่รู้จักกันโดยทั่วไป คือ สมเด็จ หลวงพ่อทวดเหยียบน้ำทะเล็จ ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปคำนวณพลดทุกวันและเป็นจำนวน มาก และสร้างรายได้ให้กับประชาชนคำนวณพลดและคำลากไส้เคียงคลอดมา ทว่าในปัจจุบันการ จัดการท่องเที่ยวในคำนวณพลดยังไม่เป็นระบบ ขาดหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรง ทั้ง ๆ ที่มีวัดพระโภคเป็นแหล่งคึ่งคุณนักท่องเที่ยว ด้วยชื่อเสียงของสมเด็จหลวงพ่อทวดเป็นปัจจัย สำคัญในการคึ่งคุณนักท่องเที่ยว โดยวัดคำเนินกิจกรรมในเรื่องการเข้าพระ การบูชาพระและเจดีย์ เอง ชาวบ้านจำนวนหนึ่งใช้พื้นที่บริเวณหน้าวัดเป็นร้านสำหรับจำหน่ายอาหารและสินค้าพื้นเมือง (คล้ายแพลงดอย) ไม่มีแบบแปลนการก่อสร้าง สร้างแบบง่าย ๆ ไม่เป็นระเบียบ ทรุดโทรมง่าย ไม่ มีบริเวณขอครุฑ และไม่มีการพัฒนาคุณภาพและบรรจุภัณฑ์ของสินค้า การประกอบการค้าขาย มีถือเป็นอาชีพหลัก ไม่มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขาลักษณะอนามัย ไม่มีแนวคิดและ วิสัยทัศน์ที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอีน ๆ ของคำลากไส้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การท่องเที่ยว ของคำนวณพลดจึงไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานของประเทศไทย อาจก่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบไม่ ยั่งยืนขึ้นได้ในอนาคต น่าที่จะได้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวของคำนวณพลดให้มีมาตรฐานดีขึ้น เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

สถาบันราชภัฏสงขลา เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบ การศึกษาระดับปริญญา ดังได้ระบุไว้ในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการ

และวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครุและส่งเสริมวิทยฐานะครุ และได้กำหนดนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ที่สำคัญไว้ว่า จะส่งเสริมการทำวิจัยที่มีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาของท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการให้บริการวิชาการแก่ท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งค้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การอนุรักษ์พื้นที่ฐานเศรษฐกิจ ทุนทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืนและสมดุล ประชาสัมพันธ์และร่วมมือกับองค์กรอิสระและการอนุรักษ์พื้นที่สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนและสมดุล (สถาบันราชภัฏสงขลา. ม.ป.ป. : 5-7)

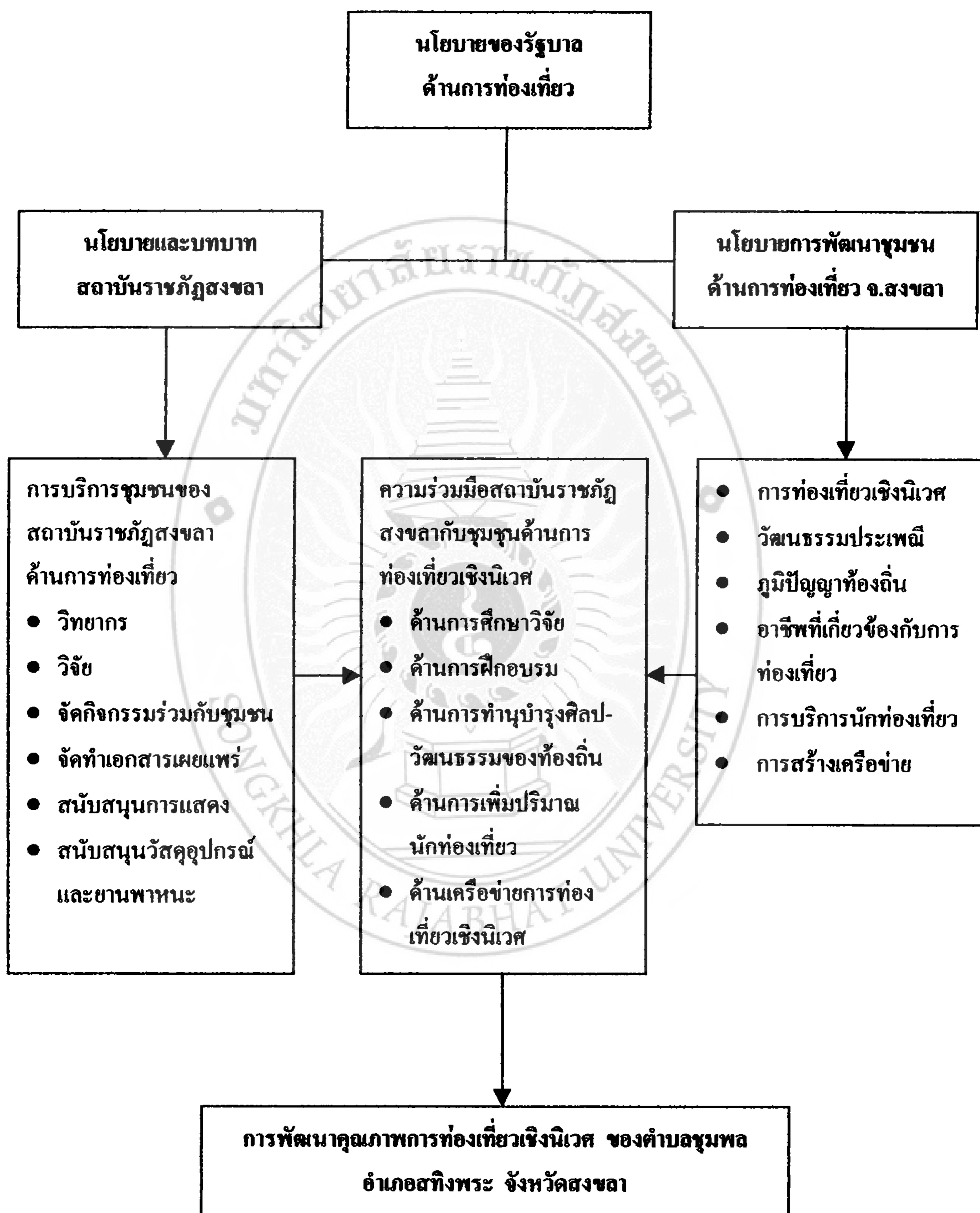
จากสภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล อำเภอสหทิพะ จังหวัดสงขลา นโยบายและกลยุทธ์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 นโยบายของรัฐบาลและนโยบายของสถาบันราชภัฏสงขลาในปัจจุบัน จึงควรศึกษาวิจัยถึงความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล อำเภอสหทิพะ จังหวัดสงขลา ซึ่งนอก จากเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลแล้ว ยังเป็นการปฏิบัติการกิจด้านการบริการให้แก่ชุมชน ของสถาบันราชภัฏสงขลา และเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในด้านอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนท้องถิ่น ในด้านการท่องเที่ยว
2. ศึกษาการจัดการและมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น โดย
  - 2.1 สำรวจสภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล อำเภอสหทิพะ จังหวัดสงขลา
  - 2.2 วิเคราะห์สภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล อำเภอสหทิพะ จังหวัดสงขลา
3. เสนอแนะแนวทางของความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของตำบลชุมพล อำเภอสหทิพะ จังหวัดสงขลา ระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพล

**กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่องการศึกษาความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสังขละกับชุมชน
ในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล อำเภอสหทิng พระ จังหวัดสang ละ**

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสังขลากับชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลล้อมplat อำเภอสหทิพระ จังหวัดสangkhla ผู้วิจัยมีวิธีการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในตำบลล้อมplat ระหว่างวันที่ 25 มีนาคม – 7 เมษายน พ.ศ. 2546 จำนวน 206 คน

1.2 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลล้อมplat จำนวน 361 คน

1.3 ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลล้อมplat จำนวน 35 คน

1.4 ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของตำบลล้อมplat จำนวน 4 คน คือ พัฒนาการ อำเภอสหทิพระ ประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลล้อมplat กำนันตำบลล้อมplat และเจ้าอาวาสวัดประดิษฐาราม (วัดพะโโคะ) ในปัจจุบัน

1.5 ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันราชภัฏสังขลา จำนวน 3 คน คือ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ และผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคคล 3 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลล้อมplat ประชาชนในตำบลล้อมplat และผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลล้อมplat

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง เพื่อถามความคิดเห็นของผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของตำบลล้อมplat ได้แก่ พัฒนาการ อำเภอสหทิพระ ประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลล้อมplat กำนันตำบลล้อมplat เจ้าอาวาสวัดประดิษฐาราม (วัดพะโโคะ) และผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานการบริการวิชาการให้แก่ชุมชนของสถาบันราชภัฏสังขลา คือ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ และผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม

การดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลในอินเตอร์เน็ต และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลค้านการท่องเที่ยว นโยบายและบทบาทของสถาบันราชภัฏสังขลาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิถีคน และนโยบายค้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสangkhla สภาพทั่วไปและสภาพการท่องเที่ยวของตำบลล้อมplat

2. ศึกษาสภาพของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลลุ่มพล โดยผู้วิจัย เข้าไปสังเกตในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ บริเวณวัดราชประดิษฐ์ราน (วัดพะโโค) ชายหาดลุ่มพล หมู่บ้านต่างๆ ในตำบลลุ่มพล แล้วบันทึกรายละเอียดไว้

3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

3.1 ติดต่อประสานงานกับพัฒนาการอำเภอสหทิพะ ประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลลุ่มพล กำหนดตำบลลุ่มพลและเจ้าอาวาสวัดราชประดิษฐ์ราน (วัดพะโโค) เพื่อแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของการวิจัยและการขอการสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 คัดเลือกนักศึกษาเพื่อทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เคยเรียนวิชาเกี่ยวกับการศึกษาชุมชน การวิจัยและมีความสนใจในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ จำนวน 10 คน

3.3 ประชุมนักศึกษาผู้ที่เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของตำบลลุ่มพลพอสังเขป แบบสอบถาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล แผนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการติดต่อประสานงานในระหว่างการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 ส่งนักศึกษาไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลลุ่มพล นักศึกษาจะขอความอนุเคราะห์จากนักท่องเที่ยวให้ช่วยตอบแบบสอบถามและจะแยกแบบสอบถามให้แก่ผู้มีความยินดีที่จะตอบเท่านั้น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2546 ถึงวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2546

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในตำบลลุ่มพล นักศึกษาจะเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างในทุกหมู่บ้านตามที่ได้จับสลากรไว้แล้ว ในแต่ละครอบครัวจะมีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเพียงคนเดียวเท่านั้น โดยพิจารณาจากความพร้อมในการให้ข้อมูลได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นสำคัญ

3.4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการท่องเที่ยวในตำบลลุ่มพล นักศึกษาจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหมู่บ้านละ 5 คน โดยกระจายไปตามอาชีพ คือ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง ร้านจำหน่ายสินค้าทั่วๆ ไป ร้านต์รับจ้าง และจัดยานยนต์รับจ้าง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของตำบลลุ่มพล ด้วยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล จำนวน 4 คน คือ พัฒนาการอำเภอสหทิพะ กำหนดตำบลลุ่มพล ประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลลุ่มพลและเจ้าอาวาสวัดราชประดิษฐ์ราน (วัดพะโโค) การสัมภาษณ์ใช้วิธีการสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และจะบันทึกการสัมภาษณ์

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันราชภัฏสงขลา คือ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ และผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม ให้วิธีการสัมภาษณ์เข่นเดียว กับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของตำบลลหุமพล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าสถิติหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. นำเสนอข้อมูลด้วยตารางและความเรียง

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตในการศึกษาโดย

1. มุ่งศึกษาความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลลหุமพล ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลลหุมพล อำเภอสหทิพระ จังหวัดสงขลา ในค้านการวิจัย การฝึกอบรม การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น การเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวและเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 กลุ่ม คือ

2.1 นักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในตำบลลหุมพล อำเภอสหทิพระ จังหวัดสงขลา ในระหว่างวันที่ 25 มีนาคม 2546 - 7 เมษายน 2546

2.2 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของตำบลลหุมพล ในปัจจุบัน ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับร้านอาหารและเครื่องคิ้ม สินค้าพื้นเมือง ต้นค้าหัว ๆ ไป รถยนต์และรถจักรยานยนต์รับจ้าง

2.3 ประชาชนที่อยู่ในตำบลลหุมพล อำเภอสหทิพระ จังหวัดสงขลา ปัจจุบัน

2.4 ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของตำบลลหุมพล ในปัจจุบัน ได้แก่ พัฒนาการ อำเภอสหทิพระ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลหุมพล กำนันตำบลลหุมพล และเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ประดิษฐาน (วัดพะโคง)

2.5 ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันราชภัฏสงขลา ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ และผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม

3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม อよ้วงระหว่างวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2546 ถึง วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2546

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลากับชุมชน หมายถึง การดำเนินงาน ประสานงานร่วมกันระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับองค์กรบริหารส่วนตำบลชุมพล อำเภอสหทิพรัฐ จังหวัดสงขลา ในด้านการศึกษาวิจัย การฝึกอบรม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การเพิ่มปริมาณของนักท่องเที่ยวและการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว

2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวที่เน้นความรับผิดชอบ ทึ้งในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทำลายหรือทำให้เกิดความเสื่อมโทรมขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวนี้ ๆ แต่จะอนุรักษ์ บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้ดำรงสภาพเดิมซึ่งเหมาะสมเอาไว้

3. การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การปรับปรุง เสริมสร้างการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากลในเรื่องแหล่งท่องเที่ยว การบริการนักท่องเที่ยว ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

4. นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล อำเภอสหทิพรัฐ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ 25 มีนาคม 2546 - 7 เมษายน 2546

5. ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพอิสระเป็นเจ้าของกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล คือ ร้านอาหารและเครื่องคิม สินค้าพื้นเมือง สินค้าทั่ว ๆ ไป ร้านตัวรับจ้าง และรถจักรยานยนต์รับจ้าง

6. ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล หมายถึง ผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล ได้แก่ พัฒนาการ อำเภอสหทิพรัฐ ประธานกรรมการบริหาร องค์กรบริหารส่วนตำบลชุมพล กำนันตำบลชุมพล และเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ดิษฐาราม (วัดพะโคง)

7. ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันราชภัฏสงขลา หมายถึง ผู้มีตำแหน่งหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบงานด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันราชภัฏสงขลา ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ และผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากการวิจัยทำให้

1. ได้ถูกยฉะการจัดการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของตำบลชุมพล อำเภอสหทิพรัฐ จังหวัดสงขลา

2. ได้แนวทางของความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล อำเภอสหทิพรัฐ จังหวัดสงขลา ระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพล ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน